

DA LI JE U ZEMLJAMA EVROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE ZAISTA SVAKA PETA KRAVA SUVIŠNA (1979)...

Najmanje svaka peta krava u Evropskoj Zajednici je suvišna, i to znači najmanje 5 milijuna — od ukupno 25 milijuna krava u EZ — moraju biti izlučene iz proizvodnje, ako bi se htjelo razgraditi brda maslaca i mlijeka u prahu i okončati subvencioniranu prodaju mlječnih proizvoda, kažu službene obavijesti za dnevnu štampu. Međutim redakcija DMW navodi da je evropsko mlječno tržište mnogo bolesnije nego što to većina agrarnih političara želi priznati. Masovni protekcionizam u vezi s opsežnim garancijama cijena i plasmana doveli su u mlječnom sektoru do ogromnog prekapacitiranja.

Ni smanjenje broja krava za 5 milijuna neće dovesti do dugotrajnog rješenja mljekarskog problema. Ako bi naime, Zajednica samo 10% svojih potreba mlječnih proizvoda htjela pokriti iz jeftinijeg svjetskog tržišta, tada bi se broj krava morao smanjiti za daljnja 3 milijuna.

Brda maslaca u visini od gotovo 450 milijuna kg (vrijednih blizu 40 milijardi Nd) i mlječnog praška u visini od 750 milijuna kg (vrijednih oko 28,5 milijardi Nd) predstavljaju samo dio problema viškova. Od ukupne proizvodnje maslaca (1,8 mil. t) danas se može jedva polovica, a mlječnog praška samo oko 20% prodati po normalnim cijenama. Preostale količine mogu su prodati samo uz subvencije, koje dosižu i do 85% vrijednosti proizvoda. Da bi se izveo maslac u vrijednosti od 1 marke, porezni obveznik mora za to priložiti 70 feniga, a da bi se mlijeko u prahu moglo pohraniti stoci u vrijednosti 1 DM, poreznik mora priložiti do 85 feniga. Ono koje se upotrebljava za ishranu teladi (1,2 mil. tona) subvencionira se 45%, a ono za ishranu svinja (700.000 t) sa 85% vrijednosti. Prvotna cijena mlijeka u prahu, koja iznosi 3,25 DM time se snižuje u krmi za telad na 1,80 DM, a u krmi za svinje na svega 0,50 DM, čime se jedva mogu pokriti sami troškovi sušenja. I tekuće obrano mlijeko za stočnu hranu u količini od skoro 4 milijuna tona, subvencionira se s oko 50% vrijednosti.

Kod prodaje maslaca brojne posebne akcije subvencioniraju se s 15—25% poreznih sredstava, ukupna britanska potrošnja maslaca subvencionira se oko 40%, a izvoz u treće zemlje sa 70%.

U Zajednici devetorice danas oko 2 milijuna gospodarstava s oko 25 milijuna krava proizvodi godišnje oko 100 milijuna tona mlijeka. To stoji poreznike oko 15 milijardi DM od čega se oko 10 milijardi isplaćuje godišnje preko blagajne, a 5 milijardi iz nacionalnih budžeta. Time je svaki proizvođač mlijeka prosječno godišnje subvencioniran sa 7500 DM ili svaka krava s oko 600 DM. Pored toga proizvođači dobivaju preko visokih garantiranih cijena — uključenih u prodajne cijene mlječnih proizvoda — daljnju subvenciju u približno istoj visini. Budući da su subvencije uglavnom vezane na plasman, to su najveći proizvođači najviše, a najmanji najmanje subvencionirani. Budući da ni u svim zemljama — članicama Zajednice proizvodnja mlijeka nije ravnomjerna, pa ni subvencije.

Da bi se smanjilo rastuće opterećenje potrošača i poreznika i poboljšao EZ mljekarski sistem bilo bi nužno na osnovi objektivne agrarno-političke studije sadanjeg stanja — postepeno mijenjati sadanju mljekarsku politiku.

Deutsche Milchwirtschaft 30 (4), 111—112.

M. M.